

V drugem polstoletji se pa „Novice“ ne bodo le borile na političnem polji, temveč bodo tudi naš narod poučevale in zabavale, kakor so ga od svojega začetka. Po svoji obliki ostanejo take kakor so bile minolo leto, samo, da se bomo prizadevali po vsebini jih po svojih močeh zboljšati in popolniti. **M**nogo ~~š~~odličnih slovenskih pisateljev in rodoljubov nam je tudi v novem letu obljubilo podporo.

Na kmetijski oddelek bomo še vedno obračali posebno pozornost, ker naš narod je po svoji večini poljedelsk. Prinašale bodo „Novice“ članke o vseh panogah poljedelstva. Posebnega pomena za našega kmeta je pa sadjarstvo in baš tej panogi našega kmetijstva obračali bomo v novem letu posebno pozornost. Došel je že nam daljši jako obširen sestavek o sadjarstvu. Pa tudi o drugih strokah kmetijstva bomo pisali v daljših člankih in krajših noticah, posebno pa bomo vestno poročali o napredku in skušnjah na narodno-gospodarskem polji. Pri tem pa nikakor ne bomo zanemarjali

obrnega oddelka, v katerem se bomo prizadevali zadovoljiti vse naše čitatelje obrtnega stanu. Ozirali se bomo pred vsem na naše domače razmere in potrebe, vestno pa tudi poročali o napredku v obrtniji pri družih narodih. Po možnosti se bode naše delovanje razširjalo na vse panoge obrta, ki so razširjene po Slovenskem. Poleg tega pa bomo v novem letu v tem oddelku razpravljali o interesih obrtnikov sploh. To je tem bolj potrebno dandanes ko Slovenci nimamo posebnega obrtnega lista, ki bi zastopal koristi slovenskih obrtnikov. Priobčevati pa mislimo obširen sestavek o razstavi v Čikagi, da se čitatelji našega lista seznani z ogromnim napredkom velike in male obrtnije v Ameriki.

Poučni in zabavni del bode pa tudi po novem letu priobčeval daljše in krajše sestavke poučne in zabavne vsebine. Pred vsem se bode nadaljeval spis o balkanskih mestih, katerega smo že letos pričeli. Ta spis bi bili radi priobčili že letos, ali nam prostor ni dopuščal. Ravno tako tudi še nismo mogli priobčiti spisa o elektriki, katerega smo bili obljubili. To svojo obljubo spolnimo tudi v Novem letu. Pred vsem se pa bomo v tem oddelku v Novem letu zanimali za slovanske zadeve. Tako bomo skušali tudi priobčiti daljši spis o Rusiji in Rusih, ki bode nekako nadaljevanje „Slovanstva“, katero je pred leti izdala „Slovenska Matica“. Da pri tem tudi drugih znanostij ne bomo zanemarjali, je gotovo. Tudi mislimo se zelo ozirati na prirodoznanstvo, ker je ves napredek naše dobe tesno zvezan z napredkom prirodoznanskih ved. Ker pa čitatelje seveda posebno zanimajo

novice iz domačih in tujih krajev, bomo v novem letu skušali ž njimi popolniti list. Poročali bomo vestno o vseh važnejših dogodkih. Da pa bomo mogli zadostovati svoji nalogi, je pa seveda nam potrebno duševne in gmotne podpore od naših prijateljev. Svoje dopisnike prosimo, da nam poročajo na kratko o vseh važnejših dogodkih. S takimi kratkimi poročili je nam posebno ustrezno, ker smo večkrat s prostorom v zadregi. Konečno se pa obračamo do naročnikov, da nam v novem letu ostanejo zvesti in vsak skuša nam še kacega novega pridobiti. Tisti, ki se strinjajo s starim slovenskim programom in se v resnici, in ne le z besedo drže sklepov shoda slovenskih poslancev z dne 2. oktobra 1890. leta, naj razširjajo naš list, da se naša prava narodna načela razširjajo globoko mej naš narod in se po možnosti ustavijo valovi strankarskih strastij, ki so le nevarni našemu narodnemu razvoju. Kakor smo že obljubili zadnjič, delali bomo z vsemi močmi za slogo in nadejamo se, da dobimo v tem boju mnogo podpornikov, tembolj ker smo prepričani, da vsi pravi slovenski rodoljubi spoznavajo, da narodni prepir vodi le v pogubo.

Politiški oddelek.

B o ž i č.

Približali so se veseli božični prazniki. Vse se jih veseli staro in mlado, kakor so se nekaj veselili betlehemijski pastirji, ko jim je oznanil angelj veseli dogodek prihoda Odrešenikovega. Vsakdo skuša te praznike preživeti v mirnem rodbinskem krogu in pozabiti dnevne skrbi in težave. Vse se veseli in raduje. Celo politični boji sedaj potihnejo in nastopi nekaka blaga tihota, ko se prepeva: „Slava Bogu na Višavah in mir ljudem na zemlji!“

Posebno se pa tudi otroci vesele zbrani okrog božičnega drevesca lepih božičnih darov. Samo jeden se ne more še prav veseliti teh veselih praznikov in to je

narod slovenski. Še vedno mu njegovi zastopniki niso prinesli z Dunaja za božično darilce narodne enakopravnosti, poleg tega pa pogreša v svoji domači hiši blagega miru, ki pospešuje vsako uspešno delovanje.

Kakor je izvoljeno ljudstvo štiri tisoč let čakalo Odrešenika, ravno tako tudi mi Slovenci čakamo rešilnega dne, ki bi nam prinesel narodno enakopravnost, hkrati pa tudi poravnal naše domače prepire, da bi tudi pri nas zavladal pravi božični mir. Žal, da smo še najbrž daleč od svojih želja. Baš zadnji čas naši nasprotniki proti nam huje razgrajajo, kakor so kadar koli si bodi in naš narodni razpor se tudi poprej poostruje, nego pa ublažuje. Posebno sta odloka, da morata celovski in celjski magistrat tudi slovenske vloge sprejemati in jih slovenski reševati, razburila naše nasprotnike. Vedno z večjo odločnostjo zahtevajo, da naj vlada varuje vse predprave nemštva po slovenskih deželah, pred-

pravice, katere so si naši nasprotniki s silo ali pa zvi-
jačo pridobili.

Kako veseli bi pa bili, da bi vlada nam kot bo-
žično darilce bila podarila slovenske ljudske šole v Gorici,
Trstu in na Koroškem, ali še vedno tega čakamo zastonj.
Zato pa tudi naš narod ne sme in ne more mirovati,
jedva bodo minoli božični prazniki, pa bodo zopet zbrali
se narodni zastopniki na Dunaji, in naši poslanci bodo
moralí nadaljevati z vso odločnostjo boj za naše narodne
pravice.

Delovanje naših zastopnikov pa ovira jako narodna
nesloga. Ko bi bila potreba, da z vsemi močmi pod-
piramo naše narodne zastopnike v boji za naše narodne
pravice, se pa doma ravsamo mej seboj, kar je le našim
narodnim nasprotnikom v korist, ki tudi skrivaj netijo
ta prepír.

Pa ne le za naš narod Božič ni posebno vesel,
temveč tudi za druge slovanske narode v naši državi.
Na Češkem vlada tudi mejsebojni boj, na Moravskem in
v Šleziji se pa tudi naši severni bratje ne morejo v
miru veseliti božičnih praznikov, ker ne smejo odložiti
orožja v boji za narodne pravice. Sploh politični položaj
v Avstriji o letošnjem Božiči ni vesel. Povsod vlada neka
negotovost. V političnih krogih se ugiblje in deluje, da
se osnuje nova večina, in kaka bode ta večina, ali bode
liberalna ali konservativna, Slovanom sovražna ali pri-
jazna? Če tudi so sedaj parlamentarne počitnice, in so
mirovni božični prazniki, ali vendar avstrijski politiki ne
počivajo, temveč baš sedaj se morda vrše kaki važni do-
govori, ki bodo odločilni za daljši politični razvoj naše
ljube Avstrije.

Malo bolj vesel je pa pogled na splošni evropski
položaj. Res, da se narodi še vedno bolj oborožujejo,
ali vendar je vse nekako preverjeno, da se ohrani mir
evropskim narodom. Pred malo leti smo se še bali, da
vsak najmanjši dogodek na slovanskem jugu prouzroči
krvave boje, ali sedaj je pa mnogo večje zaupanje v
ohranitev evropskega miru. Kako bojazen bi bila vzbu-
dila pred par leti revizija ustave, kakoršno sedaj name-
ravajo Bolgari, ali pa podoben škandal, kakor je panamski
na Francoskem, vse bi bilo mislilo, da je to nekak za-
četek prevratov in bojev. Sedaj pa vse to nekako mirneje
in hladnokrvneje ogledujemo, kakor bi bili prepričani,
da je povsod potreba miru tako vkoreninjena, da je taki
dogodki več omajati ne morejo.

Končujoč svoj božični članek, izražamo presrčno
upanje, da bi za nas Slovence in druge avstrijske Slo-
vane prihodnji Božič bil veselejši, nego je letošnji, da bi
se tedaj že vse slovanske stranke pod božičnim drevescem
prijateljski podale roke v skupno vspešno narodno delo
in bi se pri nas uresničil mir, ki so ga opevali ob pri-
hodu Rešenika angelji. In tudi mi zakličemo

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Razkol na Slovenskem.

«V deželi Krajni tujec gospodari».

„Delj vže, ko leto in dan, bje se bratomorni boj
na Kranjskem in sosednih slovenskih pokrajinah. Brat
vzdiguje se zoper brata; s poštenim in nepoštenim orožjem
napada nasprotnik nasprotnika; laž, zvižajo, hinavščino
očita drug drugemu, najraje bi ga zadušil... Žalostno!
žalostno!... Nesloga, stara slovanska znanka, vihti svoj
bič po Slovenskem in poje smrtni spev narodu sloven-
skemu, in kar je najhuje: narod ploska, raja in se kro-
hoče, hitec k svojemu poginu!“

Nekaj malega nad milijon duš broječi narod je raz-
klan, razdvojen — le tako naprej! in kmalu ga bodo po-
goltnili Nemštva in Italijanstva valovi. Tedaj pa bo konec
prepíra. Da, Nemec stari sovražnik slovenski, nikakor ne
opazuje v nemarno domačega boja. Na mesto slovenskega
deželnega predsednika kranjskega imenovan je trd Nemec.
In temu nemškemu predsedniku v strogo slovenski
deželi klanjajo se sedaj liberalci in klerikalci, vsi, vsi
sankcionirajo in odobravajo to najnovejšo, nezaslišano
nasilstvo. Čudno! Na Ogerskem, na Češkem, na Hrvat-
skem, povsod bilo bi nemogoče to, kar je omogočila (na
Slovenskem) bratovska nesloga.

Slovenskim občinam na Koroškem in Štajerskem se
novejši čas njih pritožbe za slovensko uradovanje pre-
vzetno odbijajo, slovenščine nezmožni uradniki nastavljajo
se v čisto slovenskih krajih, v Ljubljani zidajo čemdalje
več nemških početnih šol za deco slovenskih starišev, na
kratko: kar so stari domoljubi zadnja desetletja Slovincem
z velikim trdom priborili, to izgublja sedaj narod vsled
domačega razkola drugo za drugim. Politični parvenu-ji
se pobijajo s puhlimi frazami, vlada pripravlja nove davke,
slovenski orotar, ta nekedanja moč naroda našega pa
gladu umira.

V državnem zboru prišla bo vsekako na krmilo
nemško-židovska stranka, ki se bo gotovo ubogo malo
ozirala na zahteve ljudstva katoliškega in slovenskega. In
tako se bode ti obe mej seboj se vojskujoči stranski slo-
venski — če jih smemo tako imenovati — presenečeni
vrnili iz bratomorskega boja, videč, da trpi pri tem
i vera i narodnost in da sti hudo zagrešili
proti lastnemu narodu“.

Predstoječi članek, obsegajoč angeljski pozdrav, nam
prihaja kakor z neba govorjen po naših ameriškkih
rojakihi za vesele božične praznike. Prinesel je ta članek
vrli „Ameriškni Slovenec“ v svoji 50. številki. Ta list
izdajajo od vseh Slovencev čislani možje, ki z velikim
uspehom oznanjujejo sv. vero vernikom in nevernikom na
oni strani širokega morja. Urednik listu je č. g. misijonar
Buh. Izkušeni misijonarji tedaj potrjujejo stari program
„Novicam“, katere že 50 let uče, in posebno zadnji čas
naglašajo, da se s slogo in ljubeznijo več dobrega stori
za vero in narod, kakor z surovostjo in prepírom. Pre-
trpeli so, žalibog, naši možje zadnji čas že dovolj zaradi
tega svojega „krščanskega“ prepričanja. Psovali so jih v
listih in na prižnicah, imenovali jih tovariše liberalcev,